

Valsts sociālās
apdrošināšanas
aģentūra

Izmaiņas VSAA pakalpojumos 2021.gadā

Publicēts: 17.12.2020.

Svarīgi!

✓ Pensijas ✓ Pabalsti ✓ Atlīdzības

Izmaiņas VSAA pakalpojumos no 2021.gada 1.janvāra

Slimības pabalsts [↗](#)

No 2021.gada 1.janvāra slimības pabalstu par slima bērna kopšanu, kurš ieguvis traumu saistībā ar kaulu lūzumu un nav sasniedzis 14 gadu vecumu, varēs saņemt ilgāk – līdz darba nespējas 30. dienai.

Apbedīšanas pabalsts [↗](#)

No 2021.gada 1.janvāra apbedīšanas pabalstu paaugstinātā apmērā – 327 eiro, varēs saņemt:

apdrošinātās personas apgādībā bijušā ģimenes locekļa nāves gadījumā,
bezdarbnieka pabalsta saņēmēja nāves gadījumā.

Šīs izmaiņas saistītas ar valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēra paaugstināšanu no 64,03 eiro uz 109 eiro, līdz ar to apbedīšanas pabalsts, ko piešķir valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta trīskāršā apmērā, paaugstinās (3 x 109=327).

Ģimenes valsts pabalsts

No 2021.gada 1.janvāra mainās nosacījumi ģimenes valsts pabalsta piešķiršanai par bērnu ar invaliditāti.

Ja audzina bērnu ar invaliditāti, tad par šo bērnu ģimenes valsts pabalstu pēc bērna 15 gadu vecuma sasniegšanas turpina izmaksāt, neatkarīgi no fakta, vai bērns mācās vai nemācās. Pabalstu izmaksā ne ilgāk kā līdz dienai, kad bērns ar invaliditāti sasniedz 20 gadu vecumu vai stājas laulībā.

Pabalstu pēc šiem nosacījumiem VSAA piešķirs par periodu no 2021.gada 1.janvāra, bet no 2021.gada 1.janvāra līdz 31.martam pienākošos summu izmaksās līdz 2021.gada 1.aprīlim.

Bērna piedzimšanas pabalsts

No 2021.gada bērna piedzimšanas pabalstu piešķir, nenogaidot līdz bērna astotajai dzīves dienai, kā tas bija līdz šim. Atgādinām, ka pabalsts jāpieprasa sešu mēnešu laikā no bērna piedzimšanas dienas.

Valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts

No 2021.gada 1.janvāra paaugstināts valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs:

vecuma gadījumā – 109,00 eiro,

apgādnieka zaudējuma gadījumā par bērnu līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai – 136,00 eiro, par bērnu no septiņu gadu vecuma – 163,00

Valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs personām ar 1. un 2. grupasinvaliditāti būs atkarīgs no nodarbinātības fakta. Nestrādājošiem pabalsta saņēmējiem tas būs lielāka apmēra, jo tiek piešķirta piemaksa. Paaugstinātie apmēri:

Personai noteiktā invaliditāte

Strādājošiem

Nestrādājošiem

1.grupa

152,60 eiro
(109 x 1,4)

+ 45,78 eiro (152,60 x 30%) piemaksa,
kopā 198,38

1.grupa no bērnības
190,40 eiro (136 x 1,4)
+ 57,12 eiro (190,40 x 30%) piemaksa, kopā 247,52
2.grupa
130,80 eiro (109 x 1,2)
+ 26,16 eiro (130,80 x 20%) piemaksa, kopā 156,96
2.grupa no bērnības
163,20 eiro (136 x 1,2)
+ 32,64 eiro (163,20 x 20%) piemaksa, kopā 195,84
3.grupa
109,00 eiro mēnesī neatkarīgi no nodarbinātības.
3.grupa no bērnības
136,00 eiro neatkarīgi no nodarbinātības.

No 2021.gada 1.janvāra līdz 30.aprīlim nodrošinājuma pabalstu vēl izmaksās iepriekšējā apmērā kādu noteica normatīvais regulējums līdz 2020.gada 31.decembrim. Savukārt par laiku no 1.janvāra līdz 30.aprīlim (par janvāri, februāri, martu un aprīli) VSAA veiks nodrošinājuma pabalsta pārrēķinu un starpību izmaksās maijā. Ja starpība par gada pirmajiem mēnešiem būs mazāka par jauno pabalsta apmēru pēc tā paaugstināšanas, tad personai maijā izmaksās arī vienreizēju piemaksu, lai sasniegtu jauno pabalsta apmēru.

Vienlaikus maijā notiks pāreja uz nodrošinājuma pabalsta izmaksu par iepriekšējo mēnesi (pašlaik maksā par esošo).

Sākot ar jūniju, nodrošinājuma pabalstu izmaksās par iepriekšējo mēnesi jaunajā apmērā. Tas nozīmē, ka maijā tiks izmaksāta tikai pabalsta starpība par pirmajiem četriem mēnešiem un piemaksa, ja starpība nerasniegs jauno pabalsta apmēru. Nodrošinājuma pabalsts par maiju tiks izmaksāts jūnijā, par jūniju tas tiks izmaksāts jūlijā un tā secīgi tālāk.

Izmaksājot pabalstu par iepriekšējo mēnesi, piemaksa pie pamatapmēra tiek piešķirta par dienām, kurās pabalsta saņēmējs nav nodarbināts.

Piemērs. Persona ar 2.grupas invaliditāti nestrādā un saņem 156,96 eiro (130,80+26,16) mēnesī. Ar 2021.gada 25.jūliju uzsāk darba attiecības. Augustā, izmaksājot pabalstu par jūliju, piemaksa tiek izmaksāta par periodu no 1.jūlija līdz 24.jūlijam, kad persona nestrādāja, t.i., 20,25 eiro (26,16:31x24).

Ja persona turpina strādāt arī augustā, tad septembrī tiek izmaksāts pabalsts par augustu 130,80 eiro, bet piemaksa netiek maksāta.

Valsts sociālais pabalsts Černobiļas AES avārijas seku likvidēšanas dalībniekam un mirušā dalībnieka ģimenei

No 2021.gada 1.janvāra paaugstināts pabalsta apmērs Valsts sociālā pabalsta Černobiļas AES avārijas seku likvidēšanas dalībniekam un mirušā Černobiļas AES avārijas seku likvidēšanas dalībnieka ģimenei uz 109,00 eiro.

Par periodu no 2021.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 30.aprīlim pabalstus izmaksās iepriekšējā apmērā, kāds bija līdz 2020.gada 31.decembrim (*100 eiro mēnesī*). Pēc pabalsta pārrēķina pabalsta starpību par janvāri, februāri, martu un aprīli izmaksās vienlaikus ar 2021.gada maija pabalstu.

Apdrošināšanas atlīdzības

No 2021.gada 1.janvāra tiek paaugstināts atlīdzības par apgādnieka zaudējumu minimālais apmērs katram bērnam, un tas ir par bērnu:

no dzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai – 136 eiro

no septiņu gadu vecuma – 163 eiro.

Par periodu no 2021.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 30.aprīlim atlīdzību VSAA izmaksās iepriekšējā apmērā, kāds bija līdz 2020.gada 31.decembrim, bet atlīdzības starpību par janvāri, februāri, martu un aprīli izmaksās vienlaikus ar atlīdzību par 2021.gada maiju.

No 2021.gada 1.janvāra paaugstināti atlīdzību par darbspēju zaudējumu minimālie apmēri:

Personai noteiktā invaliditātes grupa
Apmērs mēnesī personai ar invaliditāti
Apmērs mēnesī personai ar invaliditāti no bērnības
3.grupa
136,00 eiro
163,00 eiro
2.grupa
190,40 eiro
228,20 eiro

1.grupa

217,60 eiro

260,80 eiro

Par periodu no 2021.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 30.aprīlim atlīdzību VSAA izmaksās iepriekšējā apmērā, kāds bija līdz 2020.gada 31.decembrim, bet atlīdzības starpību par janvāri, februāri, martu un aprīli izmaksās vienlaikus ar atlīdzību par 2021.gada maiju.

No 2021.gada 1.janvāra – jauna mēneša vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība, nosakot atlīdzības par darbaspēju zaudējumu un apgādnieka zaudējumu apmēru:

Aprēķinās no personai izdevīgākā jebkura nepārtraukta 36 mēnešu perioda pēdējo piecu gadu laikā pirms dienas, kad noticis nelaimes gadījums darbā vai konstatēta arodslimība.

No vidējās algas aprēķina izslēgs tos pilnos mēnešus, kuros nav reģistrēta apdrošināšanas iemaksu alga, jo persona saņēma dīkstāves pabalstu, dīkstāves palīdzības pabalstu, vecāku pabalsta turpinājumu slimības palīdzības pabalstu un atbalstu par dīkstāvi.

Bezdarbnieka pabalsts

No 2021.gada 1.janvāra paaugstināts bezdarbnieka pabalsta apmērs tiem bezdarbniekiem, kuriem tas noteikts 60% apmērā no divkārša valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēra:

personām, par kurām sociālās apdrošināšanas iemaksas bezdarba gadījumam veiktas no valsts pamatbudžeta (bērna kopšanas pabalsta saņēmēji līdz bērna 1,5 gada vecumam);

personām, kuras kopušas bērnu ar invaliditāti līdz 18 gadu vecumam;

personām, kuras pēc noteiktās invaliditātes atguvušas darbspējas.

Šīs izmaiņas saistītas ar valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēra paaugstināšanu no 64,03 eiro uz 109 eiro.

Ja bezdarbnieka pabalsts piešķirts līdz 2020.gada 31.decembrim, bet bezdarba periods, par kuru izmaksājams bezdarbnieka pabalsts, nepārtraukti turpinās arī pēc 2021.gada 1.janvāra, izmaksājамie bezdarbnieka pabalsti no 1.janvāra tiks pārrēķināti, starpību izmaksājot līdz 2021.gada 31.maijam.

Bezdarbnieka pabalsta piešķiršanas un izmaksas nosacījumi:

Pagarināta iespēja strādāt īslaicīgu darbu līdz 120 dienām. Līdz 2021. gada 31.decembrim bezdarbnieka pabalsta izmaksu aptur, ja bezdarbnieks iegūst darba ņēmēja vai pašnodarbinātā statusu uz laiku līdz 120 dienām

Pagarināts termiņš, kurā bezdarbnieka pabalstu piešķir no dienas, kad iesniegts iesniegums pabalsta piešķiršanai. Bezdarbniekiem, kuri bezdarbnieka statusu būs ieguvuši periodā no 2020.gada 12.marta līdz 2021.gada 30.jūnijam un kuri darba tiesiskās attiecības būs pārtraukuši uz paša uzteikuma pamata, bezdarbnieka pabalstu piešķir no dienas, kad bezdarbnieks iesniedzis iesniegumu pabalsta piešķiršanai.

Valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas

Informācija par izmaiņām, kas saistītas ar valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām 2021.gadā, apkopota Valsts ieņēmumu dienesta mājaslapā: https://www.vid.gov.lv/sites/default/files/info_groz_lik_par_vsa.pdf

Vecuma pensija

2021.gadā pensijas vecums ir 64 gadi, bet priekšlaicīgi pensionējoties –62 gadi.

Paaugstināts minimālās vecuma pensijas apmērs, kas atkarīgs no personas apdrošināšanas stāža:

ja personas Latvijas apdrošināšanas stāžs ir vismaz 15 gadi, minimālās vecuma pensijas apmērs nevar būt mazāks par 149,60 eiro, personām ar invaliditāti kopš bērnības – 179,30 eiro:

ja personas Latvijas apdrošināšanas stāžs ir 16 un vairāk gadi, minimālo vecuma pensijas apmēru nosaka, palielinot to par 2,72 eiro par katru apdrošināšanas stāža gadu, personām ar invaliditāti kopš bērnības – par 3,26 eiro par katru apdrošināšanas stāža gadu.

Minimālās vecuma pensijas par laiku no 2021.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 30.aprīlim VSAA izmaksās apmērā, kāds bija noteikts līdz 2020.gada 31.decembrim. Ne vēlāk kā līdz 2021.gada maijam VSAA veiks minimālo pensiju pārskatīšanu, un starpību par periodu no 1.janvāra līdz 30.aprīlim izmaksās vienlaikus ar 2021.gada maija pensiju

Ar iedzīvotāju ienākuma nodokli (IIN) neapliekamais minimums pensijām 2021.gadā ir 330 eiro mēnesī. Neapliekamā minimuma paaugstināšana uz 330 eiro nozīmē, ka pensiju saņēmējiem, kuru pensija ir lielāka par 330 eiro, no 1.janvāra IIN ietur no mazākas pensijas daļas. Tātad izmaksājamās pensijas atkarībā no pensijas apmēra palielināsies no dažiem centiem līdz 6 eiro mēnesī.

IIN likme saglabājas nemainīga: pensijām līdz 1667 eiro mēnesī 20%, savukārt par to daļu, kas ir virs 1667 eiro – 23%.

Paaugstināts invaliditātes pensijas minimālais apmērs:

Personai noteiktā invaliditātes grupa
Apmērs mēnesī personai ar invaliditāti
Apmērs mēnesī personai ar invaliditāti no bērnības
3.grupa
136,00 eiro
163,00 eiro
2.grupa
190,40 eiro
228,20 eiro
1.grupa
217,60 eiro
260,80 eiro

Minimālās invaliditātes pensijas par laiku no 2021.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 30.aprīlim VSAA izmaksās apmērā, kāds bija noteikts līdz 2020.gada 31.decembrim. Ne vēlāk kā līdz 2021.gada maijam VSAA veiks minimālo pensiju pārskatīšanu, un starpību par periodu no 1.janvāra līdz 30.aprīlim izmaksās vienlaikus ar 2021.gada maija pensiju.

Paaugstināts minimālās apgādnieka zaudējuma pensijas apmērs katram bērnam:

no dzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai – 136 eiro;

no septiņu gadu vecuma – 163 eiro.

Apgādnieka zaudējuma pensijas, ko piešķirs, sākot no 2021.gada 1.janvāra VSAA izmaksās par iepriekšējo mēnesi. Savukārt pensijas, kas piešķirtas līdz 2020.gada 31.decembrim un kuru izmaksa nepārtraukti turpinās pēc 2021.gada 1.janvāra, VSAA izmaksās par kārtējo mēnesi.

Minimālās apgādnieka zaudējuma pensijas par laiku no 2021.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 30.aprīlim VSAA izmaksās apmērā, kāds bija noteikts līdz 2020.gada 31.decembrim. Ne vēlāk kā līdz 2021.gada maijam VSAA veiks minimālo pensiju pārskatīšanu, un starpību par periodu no 1.janvāra līdz 30.aprīlim izmaksās vienlaikus ar 2021.gada maija pensiju

<https://www.vsa.gov.lv/lv/jaunums/izmainas-vsaa-pakalpojumos-2021gada>